

Digihuoneen yhteistyötaulu

Digihuoneessa tehtävät havainnot kootaan yhdessä avoimelle yhteistyötaululle (Conceptboard, ilman kirjautumista). Yhteistyötaululta löytyy myös aiemmat nostot. Pysyvä linkki Conceptboardiin: <https://app.conceptboard.com/board/3yud-1oa0-steo-yiyb-2pyc>.

Uusien ideoiden ja avauksien ideapankki.csc.fi

Uudet ideat, avaukset ja toiveet keskusteluun voi kuka vain jättää Ideapankkiin. Ideapankki on tutkimuksen, oppimisen ja innovaatiotoiminnan digitalisoitumista eteenpäin vievien kehitysideoiden keräämiseen, jakamiseen ja edistämiseen tarkoitettu palvelu.

Digihuoneen kotisivu

Digihuoneen kotisivulta löytyvät perustiedot tulevista tilaisuuksista, osallistumisohjeet ja tärkeimmät linkit. Lisäksi digihuoneista jälkikäteen koottavat koosteet tallennetaan wiki-alueelle.

Pysyvä linkki: <https://wiki.eduuni.fi/x/FTs5E>.

Menneiden Digihuoneiden sisällöt

Edellisten Digihuoneiden nostot löydät yhteistyötaululta sekä lyhyinä koosteina tämän linkin kautta: <https://wiki.eduuni.fi/x/szqcEw>

Kysymyksiä Digihuoneesta? Ota yhteyttä tiekartta@csc.fi

- [2024-04-10 Digihuone](#)
- [2024-03-13 Digihuone](#)
- [2024-02-14 Digihuone](#)
- [2024-01-24 Digihuone](#)
- [2023-12-20 Digihuone](#)
- [2023-11-22 Digihuone](#)
- [2023-11-01 Digihuone](#)
- [2023-09-20 Digihuone](#)
- [2023-08-30 Digihuone](#)
- [2023-05-31 Digihuone](#)
- [2023-05-10 Digihuone](#)
- [2023-04-19 Digihuone](#)
- [2023-03-29 Digihuone](#)

2024-04-10 Digihuone

Koulutus: Eurooppalainen koulutusalue: Tilannekuva korkeakoulutuksen kansainvälisiin aloitteisiin, verkostoihin ja palveluihin (Jukka Kohtanen, CSC)

- **Esitysmateriaali**
 - Laajempaan KOOTuki-ryhmän kokouksessa liitteenä kohdassa 5 <https://wiki.eduuni.fi/x/klh0GQ>
- CSC ylläpitää tilannekuvaa osana opetus- ja kulttuuriministerion palveluostoa. Korkeakouluilla ja muilla toimijoilla on mahdollisuus esittää lisäyksiä ja lisäksi toivotaan toimitettavan tietoa mahdollisesta omasta toiminnastaan osana tassa katsauksessa esitettyjä verkostoja, palveluita tai projekteja.
- Nyt toteutetulla päivityskierroksella lisätty erityisesti eurooppalaiseen yhteentoimivuuteen liittyviä kokonaisuuksia.
- Linkki tilannekuvaan: <https://wiki.eduuni.fi/x/xycJDQ>

Tutkimus: Kvanttikyvykyys: Näkymiä kvanttiteknologioihin (Mikael Johansson, CSC)

- **Esitysmateriaali**
- Kvanttietokoneiden kehityksessä ollaan pisteessä, että käytöstä saadaan irti aitoja hyötyjä ja ovat niistä on tulossa tutkimuskohteen sijasta tutkimuksen välineitä, jotka mahdollistavat myös täysin uutta tiedettä.
- Kansainvälisesti Suomi on kvanttiteknologian edelläkävijä ja maailmanlaajuiseen osaapulaan on pyritty vastaamaan lippulaiva-aloille kohdistetun tohtorikoulutuspilotin kautta.
- Kvanttitutkimukseen on saatavilla juuri nyt runsaasti rahoitusta ja suomalaisia korkeakouluja kannustetaan lähtemään entistäkin vahvemmin mukaan.

Yhteiset: Tekoälyn vaikutukset: Videopalveluiden AI-ominaisuudet (Topi Litmanen, CSC)

- **Esitysmateriaali**
- Videopalveluiden AI-tekstitykseen on olemassa jo useampia vaihtoehtoja, ja ne tarjoavat helpotusta esimerkiksi videoiden saavutettavuuden toteuttamiseen (tekstitykset) vaikka eivät poista työtä kokonaan.
- Zoomin nykyiset AI-ominaisuudet ovat käytettävissä pilvipalvelussa, Funet Miitti on-premise -ratkaisuna ei tue ominaisuuksia.
- Keskusteluissa on tunnistettu tarve yhteiselle tietoturvaliselle tekstitysratkaisulle.
- Tutkimuksen näkökulmasta keskusteluiden litterointi kiinnostavaa, joskin vaatisi sitä, että puheen nyanssit ovat mukana. Myös tiedon turvallisille käsittely-ympäristöille olisi tarvetta.

Ideapankki-nosto: CSC:n palveluintegraattoriroolin kehittäminen (Anttoni Lehto, CSC)

- **Esitysmateriaali**

Mentin kautta tulleet kommentit esityksiin

2024-03-13 Digihuone

Koulutus: Opetusyhteistyö ja liikkuvuus: Ajankohtaiset kuulumiset Eurooppalaiset yliopistot -verkostosta (Airi Hirvonen, Haaga-Helia)

- [Esitysmateriaali](#)
- Osassa Eurooppalaiset yliopistot -verkostoista painotus erityisesti yhteistutkinnoissa, toisissa taas enemmän tutkimuksessa
- Yhteisesti tunnistettuja haasteita:
 - Toivotaan selkeämpiä linjauksia yhteistutkintojen hoitamiseen - Q2 aikana komissiolta on tulossa Joint Degree -paketti
 - Maiden lainsäädännöt hyvin erilaisia, Suomessa lainsäädäntö asettaa tiukat raamit opiskelulle
 - Maiden menettelyt lukuvuositmaksuista poikkeavat huomattavasti toisistaan
- Aihetta ollaan käsittelemässä seuraavan kerran korkeakoulujen kansainvälisten asioiden kevätpäivillä toukokuussa.

[Mentin kautta tulleet kommentit esitykseen](#)

Tutkimus: Datan ja laskennan tutkimusinfrastruktuurin kehittäminen: CSC:n loppukäyttäjäpalvelut TKIO-toimintoihin (Mari Riipinen, CSC)

- [Esitysmateriaali](#)
- OKM:n sopimuksella tarjottavat CSC:n loppukäyttäjäpalvelut korkeakouluille ja tutkimuslaitoksille löytyvät kootusti osoitteesta <https://research.csc.fi/>
- Tällä hetkellä kehitteillä olevia uusia loppukäyttäjäpalveluita ovat Aitta ja Pukki
 - Aitta: Tekoälymalleja ja koneoppimista hyödyntävä julkisen ja tutkimussektorin asiakkaille suunnattu palvelu
 - ei kannustimia käyttäjädatan kaupalliseen myymiseen - pohjana eurooppalaiset arvot.
 - Pukki: Database as a Service (DBaaS), joka soveltuu useimpiin tietokantojen käyttötapauksiin. Palvelu helpottaa tietokantojen luomista ja ylläpitoa.
- Loppukäyttäjäpalveluiden toimintaa ja kehittämistä ohjaavat esimerkiksi DAHA 2030 – Datanhallinnan viitearkkitehtuuryö; Tieteellisen laskennan ja datanhallinnan yhteistyöfoorumi, YTF; DL2026 Seurantaryhmä sekä asiakastapaamiset korkeakoulujen ja tutkimuslaitosten kanssa

[Mentin kautta tulleet kommentit esitykseen](#)

Yhteiset: Identiteettinhallinnan tarpeet ja vaatimukset: Oppijanumero (Kimmo Rautio, CSC)

- [Esitysmateriaali](#)
- Opetushallitus on toteuttanut korkeakouluille kaksi rajapintaa ONR-rekisteristä: 1) suppea rajapinta (tunnistetut henkilökuntaryhmät) 2) laaja rajapinta (opiskelijat)
- Korkeakouluissa on todettu tarve yhdessä linjata ONR-rekisteristä haettavista tiedoista, lakiperusteista ja niistä henkilöryhmistä, joille tietoja haetaan.
 - Synergiaryhmän alaisuuteen perustettu korkeakoulujen edustajista koostuva iskuryhmä on valmistellut luonnoksen tarvittavista tiedoista ja näiden lakiperusteista - tällä hetkellä OHA-juristien kommentoitavana
- Keskustelussa nousi esiin kysymys tuplaidentiteettien jäämisestä toimeksiannon ulkopuolelle
 - Tähän todettiin, että tukasta aikataulusta johtuen jäivät toimeksiannon ulkopuolelle, mutta Synergiaryhmä on käsittelemässä aihetta erillisessä työpajassa

2024-02-14 Digihuone

Tutkimus: TKI - EU ja kansallinen: Katsaus NATOon sekä EU:n puolustuspolitiikkaan tutkimus- ja innovaatiotoiminnan näkökulmasta (Antti Mäki, CSC)

- [Esitysmateriaali](#)
- Sekä Natoon että EU:n puolustuspolitiikkaan kytkeytyy omat TKI-instrumenttinsa
 - EU:n kontekstissa esim. European Defence Fund EDF, European Defence Agency EDA, EU's Defence Innovation Scheme EUDIS / Hub for EU Defence Innovation (HEDI)
 - Naton osalta esim. DIANA-innovaatiokiihdyttämö ja Nato Innovation Fund (lisätietoja Naton uudet innovaatioaloitteet), mutta vielä mittakaavaltaan pienempiä kuin EU:ssa
- "Joint Declaration on EU-NATO cooperation" annettiin viime vuonna
 - Uudet murrokselliset teknologiat (Emerging and disruptive technologies "ETD") on yksi yhteistyöjulistuksen fokusalueista
 - Aktiivista keskustelua päällekkäisyyksien välttämiseksi on, mutta ei varsinaisia formaaleja instituutionalisoituja yhteistyömalleja
 - Tekeillä myös Euroopan komission white paper liittyen teknologioihin ja tutkimukseen, jolla kaksoiskäyttöpotentiaalia
- Suomella voi olla hyvä mahdollisuus 1) vaikuttaa EU:n suorituskyvyn kehittämiseen ja pysyvään rakenteelliseen yhteistyöhön 2) saada rahoitusta eri instrumenteista

[Mentin kautta tulleet kommentit esitykseen](#)

Yhteiset: Tekoälyn vaikutukset: Innostavimmat tekoälyesimerkkimme yhteisen tulevaisuusnäyn rakentamiseksi (Antti Mäki, CSC)

- [Esitysmateriaali](#)
- Tekoäly TKIO:n muutosmahdollisuutena ammattikorkeakoulujen toiminnassa -koulutusohjelman ensimmäinen osa järjestettiin 31.1.-1.2.2024
 - Seuraavaksi ohjelmassa pyritään tunnistamaan konkreettisia tekoälyä soveltavia esimerkkejä ammattikorkeakoulujen TKIO-toiminnan alueilta (joko suunniteltu, käynnissä tai toteutettu)

- Myös tutkimusorganisaatioiden johtamissa pilottihankkeissa keskeisinä kysymyksiä datan yhdistely, koneoppiminen ja tutkimusinfrastruktuurien hyödyntäminen sekä sensitiivisen datan liittyvät kysymykset
- Sovellusesimerkkejä jakamalla pyritään lisäämään yhteistä ymmärrystä mahdollisuuksista ja haasteista sekä tukemaan kehitystyötä

Mentin kautta tulleet kommentit esitykseen

2024-01-24 Digihuone

Tutkimus: Datan ja laskennan tutkimusinfrastruktuurin kehittäminen: Tutkimuksen datanhallinnan viitearkkitehtuurin eteneminen (Stina Westman, YTF, XAMK)

- Esitysmateriaali
- Vuonna 2023 käynnistyneen työn tavoitteena on tutkimuksen digitaalisen transformaation tukeminen.
 - Viitearkkitehtuuri on työväline muutoksen tunnistamiseen ja johtamiseen, se edistää palvelujen kehitystä ja laatua sekä ehdottaa linjauksia ja toimenpiteitä, jotka parantavat yhteentoimivuutta.
- Arkkitehtuurityöhön on mahdollista osallistua monin eri tavoin (tarkemmat tiedot esitysmateriaaleista).
- Viitearkkitehtuurityön tueksi kootaan tutkimuksen datanhallinnan käytötapauksia ja näihin toivotaan syötettä, erityisesti tavoitetilan 2030 näkö kulmasta.

Koulutus: Digipedagogiikka: Videopalveluissa syntyvän materiaalin elinkaari (Kari Kataja, tietojärjestelmäpäällikkö, HAMK)

- Esitysmateriaali
- Korkeakouluissa syntyy paljon videomateriaalia - välttämätöntä miettiä ainakin 1) millä aikavälillä osa materiaalista poistetaan 2) missä määrin tämä automatisoidaan ja 3) mikä materiaali tulee arkistoida pysyvästi.
- Videomateriaalia syntyy myös paljon muualta kuin opetuksesta, esim. tutkimusaineistot, rekrytointeihin liittyvät haastattelut ja videovalvonta, jotka materiaalina eroavat toisistaan ja niihin liittyy omat haasteensa.
- Videoiden elinkaari on osa tiedonhallintalain edellyttämää muutosvaikutusten arviointia.
- Aiheeseen liittyvässä keskustelussa esiin nousivat erityisesti saavutettavuuteen liittyvä lainsäädäntö sekä tekoälyavusteinen tekstittäminen.

Aiheideoiden kerääminen

- Linkki mentiin: <https://www.menti.com/altkp9ic6swx>
-

2023-12-20 Digihuone

Koulutus: Opetusyhteistyö ja liikkuvuus: Ristiinopiskelupalvelun ajankohtaiset (Olli Lyytinen, CSC)

- Esitysmateriaali & Peppi-Sisu-yhteentoimivuuden kehittäminen Ripassa -wiki
- Tiedonsiirrot toimivat Ripassa Peppi-Peppi (keväästä 2023 tuotantokäytössä) ja Sisu-Sisu (aloitettu syksyllä 2023) -tiedonsiirroissa
- Syksyllä aloitetuissa Peppi-Sisu -tiedonsiirroissa törmätty odotetusti haasteisiin
- Peppi-Sisu -yhteentoiminta Ripassa edellyttää muutoksia kaikissa kolmessa järjestelmässä, jotta järjestelmät ymmärtävät toistensa tietomalleja
- Tavoitteena on, että tarvittavat määräykset ja päivitykset saataisiin tehtyä 2024 marraskuu versiopäivityksiin

Tutkimus: Arkaluonteinen data tutkimuskäyttöön: Arkaluonteisten tutkimusaineistojen hallinnan täydentävä ohje (Katja Fält, Tampereen yliopisto)

- Esitysmateriaali & Kommentit: Arkaluonteisten tutkimusaineistojen hallinnan täydentävä ohje -wiki
- 2022 perustetun työryhmän tavoitteena päivittää Arkaluonteisten tutkimusaineistojen hallinnan ohjetta DMPTuulissa
- Tällä hetkellä käynnissä toinen kommenttikierros (31.12.2023 saakka)
- Vuonna 2024 tiedossa: viimeiset muokkaukset kommenttien pohjalta, mahdollinen ohjeen kääntäminen suomeksi, keskustelut Tuuli-toimiston kanssa & tiedottaminen.

Yhteiset: Tekoälyn vaikutukset: Tekoäly TKIO:n muutosmahdollisuutena ammattikorkeakoulujen toiminnassa -koulutusohjelma (Antti Mäki, CSC)

- Esitysmateriaali & Tekoäly TKIO:n muutosmahdollisuutena ammattikorkeakoulujen toiminnassa -koulutusohjelma -wiki
 - Kurssi järjestetään 31.1.-21.11.2024 välillä (asiantuntijaluennot, ryhmäkeskustelut & yhteistyöskentely)
 - Toivotaan, että voidaan yhdessä jakaa tietoa siitä, missä verkostoissa aihetta käsitellään ja millaisia asioita strategisella tasolla tulisi huomioida aiheeseen liittyen
-

2023-11-22 Digihuone

Koulutus: VIRTADigivisio-esiselvitys ja korkeakoulun oppijan tietovirtojen kehittämisen jatkoselvitys (Aino-Kaisa Ellfolk, CSC)

- Esitysmateriaali
- Korkeakoulun oppijan tietovirtojen kehittämisen jatkoselvitys: <https://wiki.eduuni.fi/x/53f1F>
- Selvityksessä jatketaan VIRTADigivisio-esiselvitystyötä erittelemällä eri ratkaisuvaihtoehtoihin liittyviä kustannuksia, eri toimijoiden rooleja ja vastuita, hyötyjä ja lainsäädännöllisiä rajoituksia tukemaan päätöksentekoa tulevaisuuden ratkaisun valinnassa ja siihen liittyvän kehityshankkeen käynnistämiseksi.
- Projektin ohjausryhmässä edustus OKM:stä, OPH:sta, OPTIETORista, Digivisiosta, CSC:ltä ja korkeakouluista. Ohjausryhmän lopullinen kokoonpano päätetään lähipäivinä ja julkaistaan tämän jälkeen.

Yhteiset: Identiteetinhallinnan tarpeet ja vaatimukset: Identiteetinhallinnan kehittämistyöryhmän loppuraportti (Manne Miettinen, CSC)

- Identiteetinhallinnan kehittämistyöryhmän loppuraporttia esitellään webinaarissa 28.11.2023: <https://wiki.eduuni.fi/x/gCDAG>
- Työryhmän loppuraportti on luotavissa sivulla <https://wiki.eduuni.fi/x/LVGZFw>
 - Loppuraportin toimenpidesuosituksat liittyvät ulkomaalaisten tunnistamiseen, olemassa olevien kansallisten ratkaisujen kehittämiseen, tunnistuksen ja identiteetin luotettavuuden tasoihin, Haka ja MPASSid -luottamusverkostojen toiminnan ja palvelutarjonnan kehittämiseen sekä erilaisiin kokeiluihin.

Tutkimus: Datan ja laskennan tutkimusinfrastruktuurin kehittäminen: Tutkimusorganisaatioiden pilottihankeet yhdessä yritysten ja muiden kumppaneiden kanssa TKIO:n tulevaisuuden edellytysten kehittämiseksi (Pekka Lehtovuori, CSC)

- Esitysmateriaali
- DL2026, Kansallisen datanhallinnan ja laskennan ympäristön uudistaminen ja YTF

2023-11-01 Digihuone

Koulutus: Eurooppalainen koulutusalue: EU landscape analysis on digitalization of education sector (Maari Alanko, CSC)

- Esitysmateriaali
- Käynnissä selvitys erilaisista koulutuksen digitalisoitumiseen liittyvistä aloitteista ja ohjelmista EU-alueella
- Tällä hetkellä tehdään haastatteluja identifioitujen organisaatioiden kanssa
- Taustalla laajasti tunnistettu tarve digitaalisten järjestelmien ja aloitteiden yhteentoimivuuteen
- Muutama nosto aloitteista
 - Eurooppalaisen digitaalisen koulutuksen keskus
 - Think Tank on Digital Ecosystem for Education
 - Data Space for Skills

Tutkimus: Tutkimustietovaranto: Tutkimustietovarannon tietojen hyödyntäminen (Sonja Sipponen, CSC)

- Esitysmateriaali
- Tutkimustietovaranto on tutkimusta kuvaavia tietoja yhteen kokoava palvelu, joka on OKM:n rahoittama ja CSC:n ylläpitämä
- Vuonna 2020 avattu tiedejatutkimus.fi-palvelu on tutkimustietovarannon näkyvin osa
- Tietokokonaisuuksia täydennetään edelleen, esimerkiksi infrastruktuurit ja organisaatiot tulossa osaksi rajapintaa myöhemmin
- Tutkimustietovarannosta saatavia tiedot hyödynnettävissä monenlaisiin tarkoituksiin, esim.:
 - Tiedot rahoitushausta omien rahoitushakukoneiden rakentaminen
 - Tiedot julkaisuista Erilaisiin aihepiireihin liittyvän tutkimuksen esittely, julkaisutietokantojen rikastaminen
 - Tutkijan tiedot Asiantuntijaan liittyvän tutkimuksen koonti: tiettyyn teemaan / aiheeseen liittyvän tutkimuksen ja tutkimuksen tekijöiden kartoittaminen ja kokoaminen, tietojen siirtäminen organisaatiosta toiseen, rahoitushakemukset

Yhteiset: Kyberturvallisuus (Timo Porjamo, CSC)

- Suomen kyberturvallisuustilanne heikentynyt huomattavasti muutaman vuoden aikana
 - Aiemmin palvelunestohyökkäyksiä tuli muutama vuodessa, nykyään muutama viikossa
- Voi aiheuttaa häiriöitä myös korkeakoulutoimijoille
 - Korostaa varautumisen ja valppauden tärkeyttä
 - Pilvipalvelut eivät ole turvassa hyökkäyksiltä, vaan ovat myös hyökkäyksen kohde
 - Esim. Microsoftin pilvipalvelussa ollut haavoittuvuus
 - Viime aikoina tullut julki runsaasti nollapäivähaavoittuvuuksia eli sellaisia haavoittuvuuksia, jotka voisivat tulevaisuudessa mahdollistaa hyökkäyksen
 - Haavoittuvuuksia tulee esiin enemmän, koska selvitystyöhön on panostettu
 - Lainsäädännöllinen kehitys
 - Monessa maassa ollaan estämässä päästä päähän salaus tämä ristiriitainen ja huolestuttava kehityskulku suojautumisen näkökulmasta

2023-09-20 Digihuone

Koulutus: Opetusyhteistyö ja liikkuvuus: DC4EU (Kristiina Laipio, Opetushallitus)

- [Esitysmateriaali](#)
- Valmisteilla olevaan EU-asetukseen digitaalisesta identiteetistä sisältyy myös eurooppalainen digitaalisen identiteetin lompakkosovellus (EUDI-wallet). Suomi.fi-lompakon kehittämistä jatketaan osana EUDI-lompakkoa DVV:n toimesta.
- Suomi on mukana kolmessa lompakoihin liittyvässä pilotissa, joista laajin on DC4EU. Pilotti tällä hetkellä käynnissä, hankkeen kesto 1.4.2023-31.3.2025. Myös korkeakouluja toivotaan mukaan
- OmaData - Lompakkoon tuotavat tiedot ovat henkilön omassa lompakossa, eivät keskitetyssä rekisterissä, mikä parantaa yksityisyydensuojaa sekä mahdollistaa tiedon vaihdon julkisen ja yksityisen sektorin välillä
- eIDAS-asetuksesta aiheutuu velvoittavuutta sekä julkisten että yksityisten toimijoiden suuntaan.

Yhteiset: Tekoälyn vaikutukset (Pekka Lehtovuori, CSC)

- [Esitysmateriaali](#)
- Oppimisen, tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoiminnan (TKIO) digitransformaatio tarkoittaa muutosta toiminnassa siten, että yhteistyö ympäröivän yhteiskunnan ja yritysten kanssa korostuu.
- Tekoälyn kehitys antaa lupauksia paremmista arjen työkaluista, oppimisen, opetuksen, tutkimuksen ja normaalin kehitystyön sujuvoittamisesta. Korkeakoulut pohtivat linjauksia tekoälyn hyödyntämisestä ydintoiminnoissaan, mutta sen myötä nousee keskeisiä hallittavia reunaehtoja myös tavallisen tukipalvelu- ja hallintotyön johtamiselle.
- Ominaisuuksia, reunaehtoja, suosituksia ja linjauksia koskevan tiedon kokoaminen yhteisesti saataville ja hyödynnettäväksi erityisesti kansallisen toimintaympäristön vaatimukset ja sääntelyn huomioimisen näkulmasta ka.csc.fi -tiekartalla.

Tutkimus: Arkaluonteinen data tutkimuskäyttöön: hallittu ja turvallinen data (Janne Kanner, CSC)

- [Esitysmateriaali](#)
- Jatkuvasa oppimisessa ja tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoiminnassa olennaista on kyky tarjota pääsyä jaettuun tietoon, omaan kertyneeseen dataan ja kytkeä sitä liikesalaisuuksien, henkilö- tai terveystietojen vuoksi suojattuun, sensitiiviseen tietoon.
- Hallitusohjelmakirjaukset datan hyödyntämistä haittaavan sääntelyn kehittämiseksi (henkilötiedot, sote-data). Tähdätään muutoksiin niin toisiolain kokonaistarkastelun kuin henkilötietojen laajemman hyödynnettävyyden näkökulmista.

2023-08-30 Digihuone

Yhteiset: Tiedonhallinnan vaatimuksenmukaisuus, vaatimuksenmukaisuus (Kari Kataja, tietojärjestelmäpäällikkö HAMK)

- Ilona IT:n kaupallinen GDPR-sovelluskirjasto -ratkaisu kehittäjäkumppaneilla testikäytössä.
- Keskusteltiin vaatimuksenmukaisuuteen liittyvän materiaalin yhteisestä jakamisesta sekä Ideapankissa (

CSCIDEAPANKKI-109 - Getting issue details...

STATUS

) esillä olleesta yhteistyöstä tietosuojavaikutusten arvioinnissa. Haasteeksi tunnistettiin DPIA:n jakaminen kokonaisuudessaan, toisaalta kokemusten ja havaintojen jakaminen olisi hyödyllistä.

Tutkimus: Tutkimuksen datanhallinnan tila Suomessa 2023 -analyysin kommentointi (Eeva Nyrövaraa, asiakasratkaisupäällikkö, CSC)

- [Esitysmateriaali](#)
- Tieteellisen laskennan ja datanhallinnan yhteistyöfoorumi (Yhteistyöfoorumi, YTF) on saanut tehtäväkseen toimikaudella 2022-2024 "kartoittaa, identifioida ja ohjata tieteellisen datan koko elinkaaren aikaisen hallinnan viitearkkitehtuurin laatimista". Tutkimuksen datan hallinnan arkkitehtuurityön (DAHA, <https://wiki.eduuni.fi/x/3gnzEw>) osana on laadittu oheinen nykytilan kuvaus.
- Nykytilan analyysin kommentointi avattu: <https://wiki.eduuni.fi/x/3TTwFg>. 8.9.2023 mennessä tulleet kommentit käsitellään Tieteellisen laskennan ja datanhallinnan yhteistyöfoorumin kokouksessa 15.9.2023. Tämänkin jälkeen tulleet kommentit huomioidaan työssä.

Koulutus: Opiskelijoiden ilmoittautumistietojen siirtyminen, case HSL (Minna Pylkkönen, kehityspäällikkö, CSC)

- [Esitysmateriaali](#)
- Loppukäyttäjien suunnalta nouseva paine parempien digitaalisen palveluiden kehittämiseksi kasvaa. Viive opiskelijoiden ilmoittautumistietojen siirtymisessä palvelusta toiseen konkretisoinut tarvetta reaaliaikaisen tiedonsiirron kehittämiseksi.
- Keväällä 2023 käynnistynyt CSC:n VIRTIA-tiimi ja korkeakoulujen Digivision yhteistyönä ja opetus- ja kulttuuriministeriön toimeksiantona VIRTIA-Digivisio-esiselvitystyö (<https://wiki.eduuni.fi/x/53f1F>), jossa muotoillaan ratkaisuehdotus kehityshankkeesta, jonka myötä korvataan nykyinen VIRTIA-opintotietopalvelu. Jatkoselvitystyön projektisuunnitelmaa käsitellään Digivision ohjausryhmän ja yleiskokouksen kokouksissa elo- ja syyskuussa.

2023-05-31 Digihuone

Koulutus: Digivision ideahallintaprosessi (Sakari Heikkilä, Digivisio 2030 hanketoimisto)

- Digivisio 2030 -hankkeessa on luotu prosessi korkeakouluilta ja sidosryhmiltä tulevien ideoiden käsittelyyn. Prosessia varten on asetettu tietyt raamit esitettävän idean kuvaukselle, jonka jälkeen idea arvioidaan hanketoimistossa ja mahdollisesti viedään Digivision ohjausryhmälle päätettäväksi (kts. tarkempi prosessista Conceptboardilta).
- Keskustelussa nostettiin esiin mm. se, miten varmistetaan, että ne ideat jotka eivät etene Digivision ideahallintaprosessissa olisivat seurattavissa, täydennettävissä ja käsiteltävissä muissa yhteistyörakenteissa ja -kanavissa, jotta niihin voitaisiin mahdollisesti tarttua muualla.

Yhteiset: Identiteetinhallinta sekä suomalaiset että ulkomaalaiset (Tomi Kytölä, opetus- ja kulttuuriministeriö)

- OKM:n asettaman opetuksen ja koulutuksen toimialan identiteetinhallinnan kehittämistyöryhmän kausi päättyy 30.9.2023. Digivisio 2030 identiteetinhallinnan projektin johtoryhmä on lakkautettu.
- Tämän hetkinen arvio on, että identiteetinhallinnan kehittämistyöryhmän jatkuu, tarkemmat toimenpiteet odottavat uuden hallituksen työn aloittamista. Myöhemmin julkaistava identiteetinhallinnan työryhmän loppuraportti antaa ehdotuksia jatkoa varten.
- Identiteetinhallinnan osalta tehdään laajaa poikkihallinnollista yhteistyötä sekä kansallisesti että EU-tasolla ja valmius edistää asioita nopeastikin on olemassa.

Tutkimus: DL2026 ja tutkimuslaitosten osallistaminen (Atte Sillanpää ja Sebastian Von Alftan, CSC)

- DL2026 käyttäjätarpeiden selvitys käsittelyssä Tieteellisen laskennan ja datanhallinnan yhteistyöfoorumin kokouksessa 5.6.2023
- Uusi kansallinen supertietokone otetaan käyttöön vuonna 2025, korvaa nykyiset supertietokoneet Puhdin ja Mahdin.
- Käyttötarpeiden kerääminen ja suunnittelu on käynnistynyt. Tavoitteena määritellä prosessit, joiden avulla kartoitetaan tulevien vuosien kapasiteetti- ja toiminnallisuusvaatimukset sekä huomioon otettavat tieteelliset trendit, jotka auttavat suunnittelemaan millaisia palveluita, ominaisuuksia ja toimintoja tulevaisuudessa tarvitaan.

2023–05-10 Digihuone

Tutkimus: **CSCIDEAPANKKI-151** - Getting issue details... **STATUS** (Erja Kortelainen, CSC)

- Ideapankin kautta tullut kehitysidea nostaa esiin ajankohtaista tarvetta tiedon löydettävyyden ja uudelleen käytettävyyden edistämiseksi ja kytkeytyy Fairdata-palveluiden kehityksen ohjaukseen (Avoimen tieteen ja tutkimuksen kansallinen ohjausryhmä)
- Kehitysidea on todettu suhteellisen helpoksi toteuttaa.

Yhteiset: **CSCIDEAPANKKI-146** - Getting issue details... **STATUS** (Tuomas Väisänen, Helsingin yliopisto)

- Mastodon-palvelu on avoimen lähdekoodin ratkaisu, hajautettu sosiaalisen median verkosto.
- Palvelun käyttöönotto on herättänyt laajaan keskustelu myös muissa pohjoismaissa, 2.5. järjestetyssä webinaarissa ollut mukana edustajia pohjoismaiden lisäksi Hollannista.
- Mastodon-palvelusta on käyty Ideapankissa aktiivista keskustelua idean edistämistä. Tarkempaa aikataulua suunnittelulle tai suunnitelmia siitä, miten palveluekosysteemiä ylläpidettäisiin ja miten palvelu rahoitettaisiin ei kuitenkaan vielä ole.

Koulutus: **CSCIDEAPANKKI-46** - Getting issue details... **STATUS** (Topi Litmanen, CSC)

- Kilpailutuksen taustalla erityisesti muiden pohjoismaiden tarve kilpailuttaa oppimisympäristöihin liittyvät sopimukset. Suomi pois lukien, muissa pohjoismaissa on tyypillisesti suosittu keskitettyjä oppimisympäristöratkaisuja.
- Kilpailutus on käynnistetty toukokuussa uudestaan, tällä kertaa pikaisemmalla menettelytavalla. Kysymykseen siitä, voisivatko yksittäiset korkeakoulut hyödyntää kilpailutuksen lopputulosta ei pystytäkään vielä suoraan vastaamaan.
- Näkökulmana on noussut esille myös mahdollisuus hyödyntää kilpailutuksen tulosta jatkuvan oppimisen näkökulmasta :

CSCIDEAPANKKI-144 - Getting issue details... **STATUS**

2023–04-19 Digihuone

Koulutus: Opetusyhteistyö ja liikkuvuus, (Jonna Korhonen, johtaja, Opetus- ja kulttuuriministeriö)

- Opiskelijaliikkuvuudessa on tunnistettu yhteinen tahtotila, mutta määrät eivät kuitenkaan ole tavoitellulla tasolla. Suomi poikkeaa tässä merkittävästi eurooppalaisista kumppaneista.
- Eurooppalaisessa kontekstissa opiskelijaliikkuvuuteen on kiinnitetty huomiota Euroopan komissiossa. Liikkuvuus kiinnittyy keskeisesti kilpailukyyn kasvattamiseen ja sisämarkkinoihin sekä tavoitteisiin työtekijöiden liikkuvuudesta Euroopassa. Strategista yhteistyötä liikkuvuudelle kehitetään esim. Eurooppalaisissa yliopistoalliansseissa.
- Suomen kontekstissa liikkuvuuden edistämiseen liittyy käytännön tasolla opintojen hyväksilukuun, tiedon yhteentoimivuuteen sekä identiteetinhallintaan liittyvät kysymykset.
- Liikkuvuus ei koske vain tutkintoon johtavaa koulutusta vaan kaikkea oppimista ja koulutustarjontaa.

Tutkimus: DL2026 (Pekka Lehtovuori, johtaja, CSC)

- [Esitysmateriaali](#)

- Uusi kansallisen suurteholaskennan ja datanhallinnan ympäristön rahoitusmalli perustuu vuosittaiseen, ennalta tiedettyyn rahoitustasoon, jolloin aikaisempi epävarmuus investointien toteutuskyvystä poistuu.
- Budjettikirjauksen myötä valtio sitoutuu pitkäjänteisesti tuottamaan ja ylläpitämään korkeakoulujen ja tutkimuslaitosten käyttöön tarkoitettuja kansallisia palveluja.
- Käyttäjätarpeiden kartoitus aloitetaan keväällä 2023, jonka pohjalta pyritään tuottamaan järjestelmäarkkitehtuurin alustava versio syyskuussa 2023. Ensimmäiset korvaavat järjestelmät on tavoitteena olla tuotannossa vuoden 2025 alussa.
- Uusi rahoitusmalli mahdollistaa entistä paremmin vastaamisen nopeasti muuttuviin toimintaympäristön tarpeisiin. Tavoitteena on jatkuva, entistä läpinäkyvämpi prosessi käyttäjätarpeiden kartoittamiseksi sekä palvelujen road mapien viestintään.

Yhteiset: NIS2-direktiivi (Satu Tuomikorpi, Senior Policy Specialist, CSC)

- Kyberturvallisuudirektiivin (NIS2-direktiivi) kansallinen täytäntöönpano
- Entinen verkko- ja tietoturvadirektiivi on saanut uuden nimen NIS2-direktiivinä. Ajankohtaista tällä hetkellä lausuntopyyntö (DL 21.4.) NIS2-direktiivin soveltamisalan mahdollisesta ulottamisesta koskemaan korkeakoulusektoria.
- Mikä muuttuu verrattuna vanhaan?
 - Riskienhallintavelvoitteet liitteessä listatuille toimijoille sekä raportointivelvoitteet merkittävistä kyberturvallisuusvelvoitteista.
 - Tiettyjä laillisia vaatimuksia, joiden poikkeamisesta voi tulla seuraamuksia.
- Kyberturvallisuus asia, josta kaikkien pitää huolehtia riippumatta siitä kuuluuko varsinaisesti direktiivin soveltamisalaan.

2023–03-29 Digihuone

Koulutus: VIRT-A-Digivisio-esiselvitys, Aino-Kaisa Ellfolk (CSC)

- [Esitysmateriaali](#)
- VIRT-A-opintotietopalvelu lähenee elinkaarensa loppua ja korkeakoulujen yhteistyössä on tunnistettu tarve korvata nykyinen järjestelmä lähtökohtaisesti osana Digivision palvelukokonaisuutta.
- Esiselvitystyötä tehdään opetus- ja kulttuuriministeriön toimeksiantona VIRT-A-tiimin ja korkeakoulujen Digivision yhteistyönä.
- Esiselvityksessä tuotetaan ratkaisuehdotus kehityshankkeesta, jonka myötä korvataan nykyinen VIRT-A-opintotietopalvelu.
- Esiselvityksen sidosryhmäkysely käynnissä 8.3.-29.3. Webinaari ratkaisuehdotusten läpikäyntiä ja kommentointia varten 14.4. klo 10-11.30.

Tutkimus: Tutkimuksen datan hallinnan viitearkkitehtuurityö, Eeva Nyrövaara (CSC)

- [Esitysmateriaali](#)
- Tutkimuksen datan hallinnan kansallinen viitearkkitehtuurityö on käynnistynyt. Viitearkkitehtuurityötä ohjaa OKM:n asettama Tieteellisen laskennan ja datanhallinnan yhteistyöfoorumi (YTF), joka on nimittänyt tutkimuksen datan hallinnan (DAHA) arkkitehtuuriryhmän valmistelevaan viitearkkitehtuuria.
- Tavoitteena tutkimuksen datan koko elinkaaren aikaisen hallinnan viitearkkitehtuurin laatiminen, mikä tukee tutkimuksen digitaalista transformaatiota.
- DAHA-arkkitehtuuri muodostaa kokonaisuuden yhdessä Avoimen tieteen ja tutkimuksen viitearkkitehtuurin (AVOTT) ja Tieteellisen laskennan viitearkkitehtuurin (TiLa) kanssa.

Yhteiset: Datanhallinta-asetuksen kansallinen täytäntöönpano, Satu Haapaniemi (CSC)

- [Esitysmateriaali](#)
- Datanhallinta-asetus on uutta EU-sääntelyä, jota sovellettaessa 24.9.2023 alkaen ja on osa Euroopan komission datastrategiaa, jonka tavoitteena on luoda eurooppalainen data-avaruus. Asetus koskettaa vain suojattuja tietoa-aineistoja.
- Asetus koskettaa suoraan julkista sektoria (HUOM: ei sovelleta kulttuuri- ja oppilaitosten hallussa olevaan dataan eikä julkisiin yrityksiin); yritys- ja yksityishenkilöitä; kaikkia, jotka haluavat tarjota tai voivat hyötyä vapaaehtoisesti jaetusta datasta; toimijoita, joilla datanvälityspalveluja (kaupallinen) tai data-altruismipalveluja (voittoa tavoittelematon toimija) sekä viranomaisia, jonka tehtävänä valvoa näitä toimijoita; toimijoita, jotka edustavat Suomea Euroopan dataainnovaatiolautakunnassa